

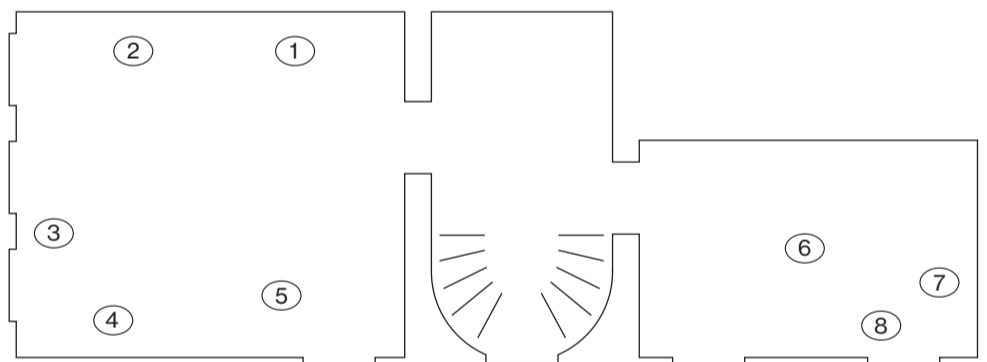
Zofia Pałucha i Laura Radzewicz
7.7.—16.9.2023

HIT ME WITH YOUR CAR

Rozpędzony i rozgrzany do granic możliwości samochód ciągle przyśpiesza. Wokół unosi się pył, słychać pisk palonych opon. Widok z okna rozmazuje się poprzez osiąganą prędkość. Czuć zapach spalin, a za chwilę może także krwi. Napięcie ciągle wzrasta. Scena niczym z filmu katastroficznego na moment przed spektakularnym wypadkiem i totalną destrukcją, która pojawia się w filmie Laury Radzewicz, staje na wystawie się metaforą współczesności. Wyciekujemy kulminacyjnego momentu. Obrazy przemocy i nieszczęść akumulują się, a apokalipsa ciągle nie nadchodzi. Utknęliśmy w niekończącej się katastrofie, którą oglądamy w zwolnionym tempie. Najczęściej za pośrednictwem ekranu, aplikacji, krótkich filmów czy memów.

Jak zauważa Steven Shaviro w książce „No Speed Limit” intensyfikacja horroru współczesnego kapitalizmu nie powoduje oczekiwanej eksplozji, a co za tym idzie rewolucyjnej zmiany. Patrzenie na te obrazy w filmach i Internecie oferuje raczej płytką satysfakcję i ulgę. Poczucie, że dotarliśmy do dna. Już wiemy, że nie może być gorzej. Jeśli memy to artykulacja zbiorowej nieświadomości, to popularne memy „this is fine”, „tolerance training for eternity in hell” czy te pochodzące z „American Psycho” odzwierciedlają śmieszno-smutnawy, pogodzony z rzeczywistością stosunek do permanentnego stanu kryzysu ekologicznego, politycznego i ekonomicznego.

Na wystawie prezentujemy najnowszą serię obrazów Zofii Pałuchy, w których artystka wykorzystuje zmanipulowane materiały „found footage” pochodzące z Internetu tworzące współczesny „strumień świadomości” oraz film VR i instalacje Laury Radzewicz, opowiadające o kondycji jednostki w czasach automatyzacji, władzy algorytmów i późno kapitalistycznych praktyk. Razem z artystkami przemierzamy przestrzenie wielkich korporacji, interfejsy aplikacji, siłownie, alt-rightowe czaty i sensacyjne nagłówki sięjące moralną panikę wokół satanizmu. Oglądamy sceny przemocy wobec kobiet - zmanipulowane obrazy z pacyfikacji protestów i obrazy pornograficzne - które już wiele razy widziałyśmy, a nadal wyglądają jak stopklatki z filmów science fiction. Artystki próbują uchwycić estetykę technoakceleracjonizmu. Badają wizualność Internetu, który miał być demokratycznym i transparentnym narzędziem. Stał się jednak miejscem manipulacji oraz generowania kapitału przez korporacje technologiczne, które zarabiają na wojnach kulturowych, konfliktach społecznych, a także powstawaniu nowoplemiennych grup i promowanych przez nie sposobach radzenia sobie z rzeczywistością, które często ocierają się o praktyki magiczne czy teorie spiskowe.

- ① Zofia Pałucha, *I Feel Completely Relaxed in Rebellion*, 2023, olej na płótnie, 150 x 200 cm
- ② Zofia Pałucha, *Gorgeous Couple Gets Wild*, 2023, olej na płótnie, 160 x 120 cm
- ③ Laura Radzewicz, *Tolerance training for the eternity in hell*, 2023, instalacja z filmem VR, 8:08 min
- ④ Zofia Pałucha, *Choosing the Margin as a Space for Radical Openness and Possibility*, 2023, olej na płótnie, 150 x 200 cm
- ⑤ Laura Radzewicz, *No fear for failing at the gym. Slime, Sweat and Data*, 2023, instalacja z filmem, 13:57 min
- ⑥ Laura Radzewicz, *Poor cable managment*, 2023, instalacja z beczek z krwią
- ⑦ Zofia Pałucha, *Beginning of the World*, 2023, olej na płótnie, 160 x 120 cm
- ⑧ Laura Radzewicz, *Furby*, 2023, instalacja

Artystka wykorzystuje materiał „found footage” znaleziony w Internecie do tworzenia swoich malarskich prac. Chętnie używa różnych technik manipulowania obrazem - mashupowanie, odwracanie kolorów, techniki kolażowe, które zwracają uwagę na funkcjonowanie obrazów w Internecie pełnym fake newsów i deep fake'ów. Artystka nie definiuje znaczeń swoich prac, nazywając je „współczesnym strumieniem świadomości”. Nadaje im jednak sugestywne tytuły pochodzące z m.in. esejów filozoficznych (np. eseju czarnej feministki bell hooks „Choosing the Margin as a Space for Radical Openness and Possibility”), historii sztuki czy cytatów z filmów i podcastów. Prezentowane na wystawie malarstwo Pałuchy często eksponuje momenty napięcia. Pojawiają się sceny z protestów oraz ich pacyfikowania przez służby, a także sceny przemocy wobec kobiet oraz obrazy pornograficzne. Wizerunki zawieszane są między przeszłością i przyszłością. Może wydawać się, że widzieliśmy już te obrazy, ale równocześnie wyglądają niczym wyjęte z filmów science fiction, które ekstrapolują futurystyczne elementy istniejącej rzeczywistości.

- ① *I Feel Completely Relaxed in Rebellion*, 2023, olej na płótnie, 150 x 200 cm
- ② *Gorgeous Couple Gets Wild*, 2023, olej na płótnie, 160 x 120 cm
- ④ *Choosing the Margin as a Space for Radical Openness and Possibility*, 2023, olej na płótnie, 150 x 200 cm
- ⑦ *Beginning of the World*, 2023, olej na płótnie, 160 x 120 cm

- ③ *Tolerance training for the eternity in hell*, 2023, instalacja z filmem VR, 8:08 min, lektorka: Lauren Haughey, muzyka: Michał Chrul (xttpal)

Tytuł filmu VR odnosi się do mema przedstawiającego białego, umięśnionego mężczyznę lub awatara siedzącego w okularach na plastikowym krześle na rozgrzanej pustyni. To ironiczny komentarz do współczesnej rzeczywistości ogarniętej niekończącymi się kryzysami, m.in. piekielnymi upałami. Po założeniu ergodynamicznego kasku do sportów ekstremalnych Radzewicz zabiera widza w filmową podróż. Wizualny esej przypomina trailer filmu katastroficznego. Widz przemierza przestrzeń kosmosu, tkanek ludzkiego ciała, ogląda rozpędzone samochody, podróżuje przez korporacyjne przestrzenie wypełnione treściami motywacyjnymi. Narracja filmu odnosi się do filozoficznych tekstów dotyczących ruchu akcelerationistycznego, krytyki neoliberalnego kapitalizmu czy kultury zapie*dolu (ang. hustle culture). Artystka odnosi się do esejów Stevena Shavira „No Speed Limit” z 2015 roku. Autor pochyla się w nim nad ruchem akcelerationistycznym, który zafascynowany rozwojem technologicznym, uważał postęp i ekstrapolacje neoliberalnego kapitalizmu za metodę ostatecznego wyjścia poza system. Według autora, żyjemy obecnie w ciągłym przyśpieszeniu i poczuciu kryzysów, które rozciągają się w czasie i stają się stanem chronicznym. Pozostała jedynie fantazja o destrukcji, apokalipsie, która wyprowadziłaby społeczeństwo z marazmu i zmieniła globalny system. Niestety okazuje się, że kryzysy jedynie wzmacniają kapitalizm, który nauczył się czerpać jeszcze większe zyski z kataklizmów i wojen (proces subsumpcji). Estetyka akcelerationizmu, czyli oglądanie horroru i płonącego świata, przynosi jednak niewielką satysfakcję i ulgę. Czujemy, że już gorzej być nie może.

- ⑤ *No fear for failing at the gym. Slime, Sweat and Data*, 2023, instalacja z filmem, 13:57 min

Instalacja przypomina krzesło lub modlitewnik w kształcie maszyn treningowych z siłowni. Tytuł nawiązuje do haseł motywacyjnych rozprzestrzenianych przez sportowych influencerów, którzy stają się współcześnie nie tylko przewodnikami w kwestiach cielesnych, ale także przewodnikami duchowymi i życiowymi motywatorami. Praca opowiada o roli cielesności w erze cyfryzacji. Artystka odnosi się krytycznie do zjawiska „broscience”, czyli licznych teorii spiskowych i wiedzy potocznej przekazywanej przez kulturystów i bodybuilderów, którzy eksperymentują na swoich ciałach próbując zmieniać ich parametry poprzez zastosowanie różnych praktyk i suplementów. Te teorie często pojawiają się na forach środowisk „incelskich” jako przepisy na stanie się bardziej atrakcyjnymi dla kobiet lub na rynku pracy.

Radzewicz myśląc o tych zjawiskach powołuje się na „technologię siebie”, które Michel Foucault definiował jako działania jednostki nakierowane na rozwój i doskonalenie stosowanych przez nią praktyk i wartości, często poprzez samodyscyplinę czy określony styl życia. Według teorii Paula B. Preciado żyjemy w systemie farmakopornograficznym, w którym nasze ciała, płyny ustrojowe i popędy są kontrolowane przez zaawansowany system technokapitalizmu, globalnych mediów masowych i biotechnologii (w tym leków, narkotyków, substancji aktywnych, stymulantów, sterydów czy powszechnej pornografii). Dane dotyczące naszych ciał, zdrowia, preferencji czy lokalizacji są przetwarzane i kapitalizowane przez wielkie korporacje. Doskonalenie i personalizowanie siebie w celu wyzwolenia od problemów codzienności jeszcze bardziej nas w nich zanurzają.

- ⑥ *Poor cable managment*, 2023, instalacja z beczek z krwią

Instalacja składa się z metalowych beczek, w których znajduje się substancja przypominająca krew. Artystka odnosi się do krążącej w Internecie teorii spiskowej o andrenochomie, który jest związkem chemicznym pochodnym adrenalinie. Według wielu narracji światowe elity żywią się ludzką krwią, która służy im jako narkotyk oraz stymulant. Ma być ona transportowana w przez wielkie korporacje w metalowych beczkach na piwo. Inna teoria spiskowa nazywana „pizzagate” rozpowszechniona w 2016 roku opowiadała o rzekomych porwaniach dzieci, które były wykorzystywane seksualnie przez elity polityczne Stanów Zjednoczonych, w tym osoby z kręgu Hillary Clinton. Te i inne narracje o krwiopijczych elitach rozpowszechniane były m.in. przez alt-rightowe media związane z środowiskiem QAnonu, osób popierających Donalda Trumpa i współodpowiedzialnych za terrorystyczny atak na Kapitol w styczniu 2021 roku.

Według filozofa i badacza teorii spiskowych Tomasza Stawiszyńskiego teorie spiskowe mają liczne funkcje. Przede wszystkim mają wyjaśniać zjawiska niewytłumaczalne, które przerastają ludzkie poznanie, niwelować niepewność i porządkować chaos. Teorie spiskowe często mają w sobie „ziarno prawdy”, jak teoria o krwiopijczych elitach finansowych, które w rzeczywistości nie są mafią pedofilów i kanibali, ale poprzez ekstrakcję surowców i akumulację kapitału są realnym problemem dla demokracji i światowej sprawiedliwości.

- ⑧ *Furby*, 2023, instalacja

„Furby” to obiekt-symbol głęboko zakorzeniony we współczesnych panikach moralnych, takich jak satanic panic, widzących w losowości zachowań zautomatyzowanej zabawki, diabelską moc. Równoległe pierwszy model Furby został wycofany z rynku w 1999 roku przez National Security Agency, ze względu na potencjał zbierania informacji o użytkownikach, które następnie mogą służyć korporacyjnym celom. Maskotka w losowych momentach przemawia do widzów, przedstawiając materiał dotyczący fenomenu satanic panic, który przeżywa swój renesans współcześnie na forach internetowych.